

Atskaite par dalību COPA – COGECA darba grupā

Dzīvnieku labturība

12. - 13. februāris 2014. Brisele

Izskatāmie jautājumi:

1. Tikšanās ar Grieķijas prezidentūras veterināro atašeju par dzīvnieku veselības un oficiālās kontroles jautājumiem;
2. Tikšanās DG SANCO pārstāvi Barbaru LOGARAS par EK priekšlikumu attiecībā uz dzīvnieku veselību;
3. Trialoga vienošanās par EK priekšlikumu attiecībā uz pārtikas apriti, dzīvnieku veselību un dzīvnieku labturību;
4. Antimikrobiālā rezistence;
5. Lauksaimnieku vēlmes, lai novērstu un kontrolētu slimības;
6. ES references centra tīkla finansētais EUWELNET pilotprojekts;
7. EK pētījums attiecībā uz dzīvnieku labturības izglītības un informācijas pasākumiem;
8. Dzīvnieku veselības un labturības darba grupas sadarbība ar lauksaimniecības zinātnes pastāvīgo komiteju;
9. Āfrikas cūku mēris.

1. Viedokļu apmaiņa ar Grieķijas prezidentūras veterināro atašeju par pašreizējo situāciju ar Eiropas Komisijas (EK) priekšlikumu attiecībā uz dzīvnieku veselību un oficiālo kontroli, kas ir iesniegti Padomei

Dzīvnieku veselības likuma apspriešanai notiek 3 papildus darba grupas Grieķijas prezidentūras laikā, piedalās tik daudz dalībvalstu, cik vispār iespējams. Pārstrādā visu priekšlikumu kopā ar pielikumiem. Joprojām tiek diskutēts par slimību sarakstu, dažādi dalībvalstu viedokļi un vēlmes. Plenārsēdes balsojums notiks 14.-15. aprīlī.

Priekšlikumam par Oficiālajām kontrolēm pagaidām nav vēlamā progresa, ļoti komplicēts teksts, sastāv no 162 paragrāfiem. Pirmā tehniskā pārbaude vēl nav pabeigta. Pārstrādātais teksts varētu būt prezentēts 14.-15. aprīlī. Attiecībā uz mikrouzņēmumu kontrolēm, tendence ir tāda, ka daudzas dalībvalstis nevēlas vispār tos ietvert regulā.

2. Viedokļu apmaiņa ar DG SANCO pārstāvi Barbaru Logaras par notiekošajām aktivitātēm pēc EK priekšlikumu publicēšanas attiecībā uz dzīvnieku veselību

EK bija ļoti laba sadarbība ar visām trīs prezidentūrām Dzīvnieku veselības likuma izstrādes laikā. Pastāv iespēja, ka likumam būs speciālas paketes. 36 mēnešu attīstības, pieņemšanas un sūtīšanas uz dalībvalsti periods. Diskusijas patlaban notiek tikai par Dzīvnieku veselības

PROJEKTU LĪDZFINANŠĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

likumu, pārējie likumdošanas akti pagaidām netiek apspriesti, acīmredzami pāries nākošā prezidentūras pārziņā.

Uzskaitītās sugas un slimības (kopumā ap 100 slimību) tiks aprakstītas 5 – 8 punktos. Sarakstā jau tiek ietvertas vairākas slimības, kas skaitās kā „nav klātesošas Eiropā” (piemēram, Āfrikas cūku mēris), tas tiek veidots, ņemot vērā klimata pārmaiņas un iespējamo ne-Eiropas slimību izplatīšanās iespējamību teritorijā.

EK ir atklāta diskusija ar Parlamentu par 9. punktu, kurā apraksta biodrošību saimniecības līmenī. Varbūt daži grozījumi nāks klajā par klonēšanas un 8 stundu transportēšanas ierobežojuma jautājumiem, par to informēsim darba grupu. Par aitām, kas netiks pārvietotas ārpus saimniecības, ir daži viedokļi, kas vēlas iespēju tās turēt bez obligātas identifikācijas.

Tiek pausts Somijas, Zviedrijas ekspertu viedoklis, ka dzīvnieku veselības vizītēm jābūt vispār izņemtām ārā no Dzīvnieku veselības likuma, ja tas nav iespējams, tad jāapraksta, ka tās veic tikai vetārsti un tikai riska situāciju gadījumā, kad varētu būt papildus vizītes. Vizītes būtu ļoti dārgas, kādi būs pieejamie instrumenti vetārstiem, lai kontrolētu?

COPA-COGECA Labturības darba grupa nolemj virzīt viedokli, ka iedaļa par dzīvnieku veselības vizītēm ir jāizņem no Dzīvnieku veselības likuma teksta, jo tas tikai veidos papildus izmaksas un riskus lauksaimniekiem, pats lauksaimnieks kā profesionālis spēj novērtēt, kad dzīvnieks ir slims un ir jāsauc palīgā vetārsts, un atsevišķa likumdošanas norma par to nav nepieciešama.

3. Trialoga vienošanās par EK priekšlikumu par pamatizdevumu pārvaldību saistībā ar pārtikas apriti, dzīvnieku veselību un dzīvnieku labturību, un kas attiecas uz augu veselību un augu pavairojamo materiālu

Trialoga vienošanās būs decembrī 2014-2020 gadam, teksts tiek pabeigts.

Jaunajā teksta versijā paredzēti jauni elementi organizācijām, kas darbojas ar dzīvniekiem saistītajās jomās, biodrošības pasākumi.

4. Pēdējie notikumi par antimikrobiālo rezistenci ES dalībvalstu līmenī

EK joprojām nopietna kavēšanās veterinārās medicīnas likumdošanas rakstīšanā, tai vajadzētu būt regulai, bet vairāk izskatās pēc direktīvas.

EPRUMA - vairāk gribētu, lai antimikrobiālo līdzekļu lietošana produktīvajiem dzīvniekiem būtu skatīta kā pārtikas ķēdes problēma, nevis tikai lauksaimnieku jautājums. Ir doma paaugstināt izpratni, zināšanas par antimikrobiālo medikamentu rezistenci un to atbildīgu lietošanu. Viens risinājums nederēs visām dalībvalstīm, jo situācijas un nosacījumi antibiotiku iegādei un uzskaitē ir ļoti dažādi, vajadzīga elastīga pieeja.

Diskusijā par antibiotiku lietošanas kārtību darba grupas eksperti atzīst, ka vetārsti izraksta antibiotikas, bet dažās dalībvalstīs arī paši tās tirgo lauksaimniekiem, tas var izraisīt interešu konfliktu. Čehija atzīmē, ka nevēlas neko mainīt esošajā sistēmā. Somijā ir brīvprātīga veterināro pārbaužu kārtība, ir vērojama nākošā tendence, ka vetārsti gribēs kontrolēt labturību. Dānijas eksperts stāsta, ka pēc 10-15 gadu darba pie sistēmas izveides fermas ārstējošais vetārsts var būt arī oficiālais atbildīgais vetārsts, nedrīkst pārdot antimikrobiālos

medikamentus, cūkām obligātās vetvizītes ir 9 reizes gadā, piena ražotājiem – katru otro nedēļu.

EIP fokusa grupā par antibiotiku rezistenci cūkām notikušas divas sanāksmes, dokumenta melnraksts tiks pabeigts, notiks darbs 3 apakšgrupās - par dzīvnieku labturības uzlabošanu saimniecības līmenī, jaunu preventīvās medicīnas produktu (vakcinācija) izveidi.

Tiek radītas vadlīnijas ar ieteikumiem, kā risināt problēmjautājumus, kā veikt dažādus pasākumus, īpaši specifiskās ražošanas sistēmās, uzmanība tiek pievērsta galvenokārt uzlabojumiem saimniecības līmenī, antibiotiku lietošanas vietā - fermās. Dati par to izmantošanu būtu jāsniedz veterinārajam profesionālim, nevis lauksaimniekam.

Dānija, Lielbritānija piedalīsies ISO standartu sanāksmē par šiem jautājumiem.

5. Profesora Henka Hogeveena prezentācija par zinātnisko projektu Lauksaimnieku vēlmēs, lai novērstu un kontrolētu slimības

Lauksaimniekiem lēmumu pieņemšanai nepieciešams atbalsts, ar to arī profesors nodarbojas.

Nepieciešams saprast lauksaimnieku uzvedību, tās modeļus. Izmaksas var variēties, jautājums, kādi ir uzvedības modeļi dažādos gadījumos.

6. Informācija par ES references centra tīkla finansēto EUWELNET pilotprojektu

References centri dzīvnieku labturībai - projekta ietvaros tādi tiks veidoti 5, pa vienam katrā reģionā - Eiropas ziemeļos, dienvidos, austrumos, rietumos un centrālajā daļā, jo katrā dalībvalstī atsevišķi tas būtu par dārgu.

Somijas pārstāvis izsakās, ka attiecas pret šo projektu diezgan ciniski, jo jau iepriekš darba grupas eksperti ir pauduši noraidošu attieksmi par šo projektu, neizprotot tā praktisko jēgu, īpaši atbilstoši minētajām izmaksām.

Tiek paskaidrots, ka nepieciešams dalībniekiem zināt, kā pareizi pielietot likumdošanu, pārskatus, pēc tam būs iespējams veidot kopēju pozīciju, testa variantus, ko novietnēs pārbaudīt, lai izvērtētu labturību, atrast jaunus standartus un saprast, kas nenotiek, nedarbojas pareizi.

7. Informācija par EK pētījumu attiecībā uz dzīvnieku labturības izglītības un informācijas pasākumiem

Pētījuma mērķis - kas notiek dzīvnieku labturības jomā dažādās dalībvalstīs, vai un kā norisinās patērētāju aptaujas, iesaistīto pušu informācijas aprīte, informācijas izplatīšana, zināšanu nodošana, mācību procesi un apjomi, treniņi un tml. Gaidām jūsu atsauksmes.

Katra valsts, lūdzu, atsūtiet komentārus, anketas, tad COPA-COGECA izveidos kopējo pozīciju. Tas ir svarīgi!

8. Jaunākā informācija par dzīvnieku veselības un labturības darba grupu sadarbību ar lauksaimniecības zinātnes pastāvīgo komiteju

Ideja ir noteikt prioritātes, veidot zinātnisko pētījumu apskatus. Satiekas 2-3 reizes gadā, piedalās vairums dalībvalstu. Vēl viens uzaicinājums iesniegt priekšlikumus (abi par dzīvnieku labturību). Ir jāaizpilda un jāuzlabo konkrētas nepilnības. Svarīga aktivitāte.

9. Notikumu attīstība ar Āfrikas cūku mēri

Situāciju prezentē COPA-COGECA Sekretariāta pārstāvis, kas atbild par cūkgaļas sektoru.

Bija sanāksme, lai atbalstītu EK pūliņus izveidot buferzonu. Situācija Lietuvā ļoti nopietna. Nepieciešams pārliecināt partnerus Krievijā, Japānā, ka mēs kontrolējam situāciju. COPA-COGECA ir izteikusi lūgumu, ka slimības izplatības ietekmētie lauksaimnieki būtu jāatbalsta finansiāli.

Ja Krievija atvērtu robežas tirdzniecībai ar cūkgaļu šodien, tirgus jau būtu citādāks, jo viņi šobrīd veido paši savus vietējos produktus. Jāskatās uz citiem ārējiem tirgiem, piemēram, Japānu.

Tirdzniecības pakts ar Ukrainu, lai atļautu importu no Ukrainas uz Eiropas Savienību - pagaidām Ukraina nav sagatavota sagaidīt Eiropas augstos ražošanas standartus.

No EK puses ir pilnīgi skaidrs, ka nav ... Eiropas Savienībā (Baltkrievija, Krievija - kur kontroles pasākumi nenotiek atbilstošā līmenī). Krievija neiesaistās diskusijās ne ar vienu dalībvalsti. EK nopietni domā risināt šo jautājumu Pasaules Tirdzniecības organizācijas (PTO) līmenī, ja Krievija negrib veikt sarunas, vienīgā variants ir izmantot PTO iespējas.

Jautājums, kāda būs Krievijas reakcija, ja tiks veikts spiediens no PTO puses?

Komisija tic, ka viņi bet neviens nezina, ko viņi darītu.

Par procesuālo procedūru, cik ilgu laiku tā varētu prasīt - EK sāks ar konsultācijām (60 dienu periods), tad Krievija varētu pieaicināt sarunās vēl kādu trešo valsti, kopumā tas var aizņemt 3 līdz 12 mēnešus.

Maija Pontāga

Paraksts

PROJEKTU LĪDZFINANSĒ
EIROPAS SAVIENĪBA

EIROPAS LAUKSAIMNIECĪBAS FONDS LAUKU ATTĪSTĪBAI:
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS

Saskaņā ar Latvijas Republikas Zemkopības ministrijas un SIA „Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs”
2014. gada 31. janvārī noslēgto līgumu Nr.2014/14, aktivitāte „Nozaru ekspertu ziņojumi.”

Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests.